

Vergaderjaar 2012–2013

23 908 (R1519)

Voornemen tot het sluiten van uitvoeringsverdragen

Nr. 108

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 28 februari 2013

Hierbij zend ik u, mede namens de minister van Economische Zaken, de antwoorden op de vragen, gesteld door de vaste Commissie voor Buitenlandse Zaken naar aanleiding van het voornemen tot het sluiten van een uitvoeringsverdrag inzake Wijziging van de Radio Reglementen van de Internationale Unie voor Telecommunicatie (ITU) (Kamerstuk 23 908 (R1519), nr. 107). De vaste Commissie voor Buitenlandse Zaken vroeg naar inhoud van en reden voor de wijzigingen.

Ik verwacht met de in de bijlage gegeven antwoorden voldoende informatie te hebben verstrekt.

De minister van Buitenlandse Zaken,
F.C.G.M. Timmermans

De Wereld Radiocommunicatie Conferentie (WRC) is het internationale forum waar wereldwijd afspraken worden gemaakt over de bestemming van radiofrequenties. WRC's worden in beginsel elke drie à vier jaar gehouden met als oogmerk consensus te bereiken over wijzigingen in het gebruik van het radiofrequentiespectrum en de trend te zetten voor toekomstige technologische ontwikkelingen. De agenda van een WRC is divers en omvat een groot aantal agendapunten. De «Final Acts» van een WRC bevatten zowel resoluties en aanbevelingen betreffende de organisatie zelf als besluiten tot aanvulling op en/of een wijziging van de Radio Reglementen.

Ten behoeve van de WRC-2012 zijn de Nederlandse posities voor deze Conferentie, zoals gebruikelijk, binnen CEPT (de Europese Conferentie voor Post en Telecommunicatie) afgestemd. CEPT is een Europees samenwerkingsverband van 48 landen en heeft in de ITU de status van regionale vertegenwoordiger. De afgestemde posities zijn als «European Common Proposals» (ECP's) bij de WRC ingediend. Deze voorstellen zijn voor een belangrijk deel overgenomen door de Conferentie. Al met al kan dan ook gesproken worden van een voor Nederland en Europa zeer bevredigend resultaat.

In mijn brief van 11 januari 2013 heb ik op hoofdlijnen aangegeven wat de wijzigingen van de Radio Reglementen inhouden die tijdens WRC 2012 overeen zijn gekomen. Aan de hand van de in deze brief genoemde onderwerpen wordt hieronder een nadere toelichting gegeven.

I. Aanpassing van de spectrum allocatietabellen als gevolg van toegenomen vraag naar radiodiensten en in verband met radio-toepassingen die gebruik maken van nieuwe radiotechnologieën.

De spectrum allocatietabellen maken deel uit van de Radio Reglementen. Elke wijziging van deze tabellen vergt dus een wijziging van dit verdrag.

Naar aanleiding van een zgn. «meerlanden voorstel» dat met steun van Nederland is ingediend, is Artikel 15 inzake «Interferences» aangepast; maatregelen zijn vastgesteld ter voorkoming van het opzettelijk verstoren van (satelliet)radio-uitzendingen. Aanleiding vormde m.n. de verstoring van Eutelsat uitzendingen boven Iran en Syrië.

In Appendix 17 van de Radio Reglementen zijn de toewijzingen van frequentieband aan de Morsetelegrafie en aan Telex over Radio («Narrow Band Direct Printing») geschrapt dan wel flink gereduceerd omdat deze verouderde technologie inmiddels nauwelijks nog wordt gebruikt. Hiermee wordt ruimte geboden aan nieuwe digitale technologieën in het HF (korte golf) band. De vernieuwde Appendix 17 is in het bijzonder interessant voor innovatieve toepassingen in de maritieme mobiele communicatie.

Ook is voor maritiem Nederland een exclusieve toewijzing van de band 495–505 kHz aan maritiem mobiel gerealiseerd en is de status van het Automatic Identification System (AIS, in het bijzonder van belang voor de veiligheid van scheepvaart) binnen Regio 1 (Europa en Afrika) opgewaard naar «primair gebruik», d.w.z. beschermd tegen andere diensten in deze band. Ook is spectrum aangewezen voor satellietdetectie van AIS en zijn er wijzigingen aangebracht in Appendix 18, waarmee meer ruimte is ontstaan voor digitale scheepvaartcommunicatie.

Een wereldwijde secundaire (d.w.z. gebruik met een lagere bescherming dan primaire diensten) toewijzing voor de Amateurdienst van de frequentieband 472–479 kHz is overeengekomen, waarmee uiteraard de Radioamateurverenigingen zeer content zijn.

Vrij onverwacht en buiten de agenda om is tijdens WRC-2012 door Afrika het voorstel gedaan om de 700 MHz band in Regio 1, behalve voor omroep, mede te bestemmen voor mobiele communicatie. Achtergrond is de sterk toenemende vraag naar spectrum voor mobiele communicatie. Deze band is vooral geschikt voor dekking in dunbevolkte gebieden. Het voorstel is aanvaard, maar de precieze grens tussen omroep en mobiele communicatie, alsmede de eisen die ter bescherming van omroep gesteld worden, moeten nog tijdens de komende WRC-2015 worden vastgesteld. Dat betekent dat de uitvoering van deze wijziging niet voor de WRC van 2015 zou kunnen plaatsvinden. De komende periode zal in EU-verband moeten worden besloten of dit banddeel mede voor omroep bestemd blijft of geheel aan mobiele communicatie wordt toegewezen.

De Conferentie besloot verder tot de toewijzing van een primaire allocatie aan de Space Research Service in de band 22.55–23.15 GHz. Daarmee wordt de groeiende interesse voor ruimteonderzoek, met name maanonderzoek, gefaciliteerd door de beschikbaarstelling van extra capaciteit. Dit is een zeer bevredigende uitkomst voor o.m. ESA-ESTEC, die hiermee verdere invulling kan geven aan haar missie.

II. Identificatie van technische parameters om zo goed mogelijk gebruik te maken van het digitaal dividend in de UHF en andere frequentiebanden.

Ten behoeve van het gebruik van het digitaal dividend in de UHF band (800 MHz band) zijn afspraken gemaakt over internationale coördinatieprocedures om gebruik van deze band voor omroep, mobiele communicatie en luchtvaartnavigatie mogelijk te maken. In de marge van de vergadering is door CEPT overleg geweest tussen EU-landen en de omringende niet EU-landen om het gebruik van deze band voor mobiele communicatie in de gehele EU mogelijk te maken. De afspraken zijn in de Radio Reglementen vastgelegd.

Er is een oplossing gevonden voor het probleem van storingen van de Aardobservatie Satellietdienst voor atmosfeeronderzoek door breedbandtoepassingen in de fixed service in de banden tussen 71 GHz and 94 GHz. Deze oplossing bestaat uit een beperking van het maximale vermogen dat in de voor Aardobservatie bestemde band mag worden uitgestraald door de fixed service.

III. Wijzigingen om de veiligheid van transport voor maritieme en luchtvaartdiensten te verbeteren.

Omdat het gebruik van onbemande vliegtuigen voor allerlei toepassingen snel toeneemt en de veiligheid van dit soort verkeer, vooral ook met het oog op andere luchtvaarttoepassingen, gegarandeerd moet worden, is hiervoor een allocatie in de 5030–5091 MHz band overeengekomen. Verder kunnen de frequentiebanden 112–117.975 MHz en 960–1164 MHz gebruikt gaan worden voor nieuwe luchtvaartnavigatiesystemen. Met deze resultaten kan de luchtvaart zich verder ontwikkelen.

Zoals hiervoor onder I reeds aangeduid is voor scheepvaart de status van het «Automatic Identification System» opgewaardeerd en is spectrum aangewezen voor satellietdetectie van AIS.

IV. Maatregelen ten behoeve van onderzoek naar klimaatverandering.

Er is een toewijzing in de band 275–3000 GHz gedaan voor de passieve diensten, d.w.z. radioastronomie en voor klimaat- en milieuonderzoek (de Aardobservatie Satellietdienst). Dit impliceert dat deze voor hen belangrijke frequenties worden beschermd tegen storingen.

Er bestaat groeiende interesse in het gebruik van radars in een band beneden 50 MHz voor het doen van metingen aan het zeeoppervlak. Dit vooral ter ondersteuning van milieu, oceanografisch, meteorologisch en klimatologisch onderzoek, maar ook voor de vroegtijdige detectie van een terroristische dreiging. In verband hiermee is frequentieruimte toegevoegd aan oceanografische radars in de frequentieband 3–50 MHz.

Meteorologische organisaties wensen voor de volgende generatie sensors hoge resolutie eigenschappen en daarmee meer bandbreedte voor satellietssystemen. Betere data zijn essentieel voor goede weersvoorspellingen, voor klimaatonderzoek en voor het voorspellen van gevaarlijke situaties. De Conferentie stemde in met het desbetreffende voorstel en besloot tot een uitbreiding van de allocatie voor de Meteorologische Satellietdienst.